

Growing a Network of Green Initiatives for

Resilience and Increased Impact

Living Lab Rotterdam

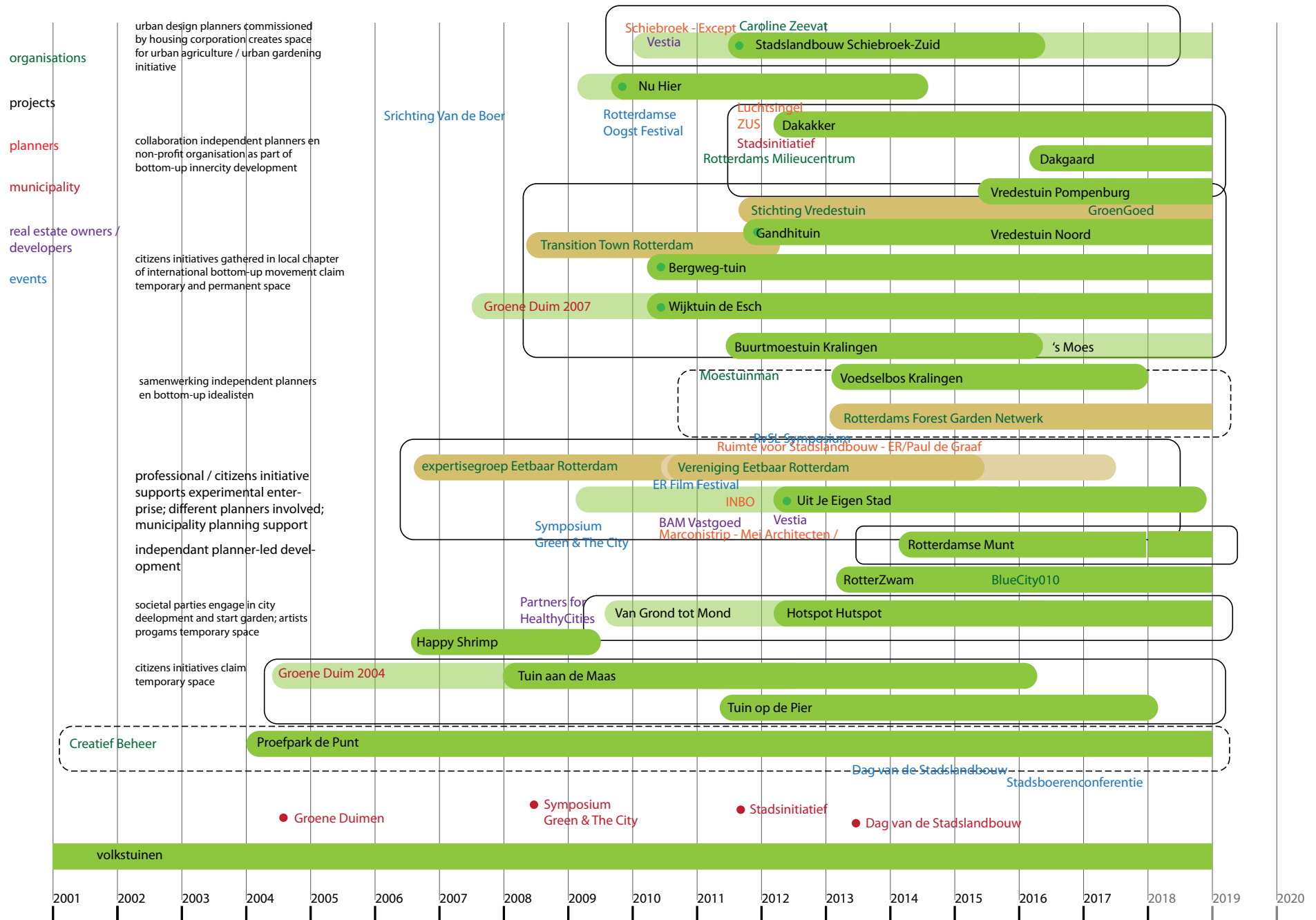
EdiCitNet Global Lunch Talk #8

Rotterdam

Timeline network of initiatives in Rotterdam

... a city of initiatives: Stadslandbouw Schiebroek

CSA de Stadsboerin op Natuurtalent

Food forests Cooperatie Ondergrond

'Urbal garden' - de Rotterdamse Munt

de Groene Connectie

Vredestuin Pompenburg

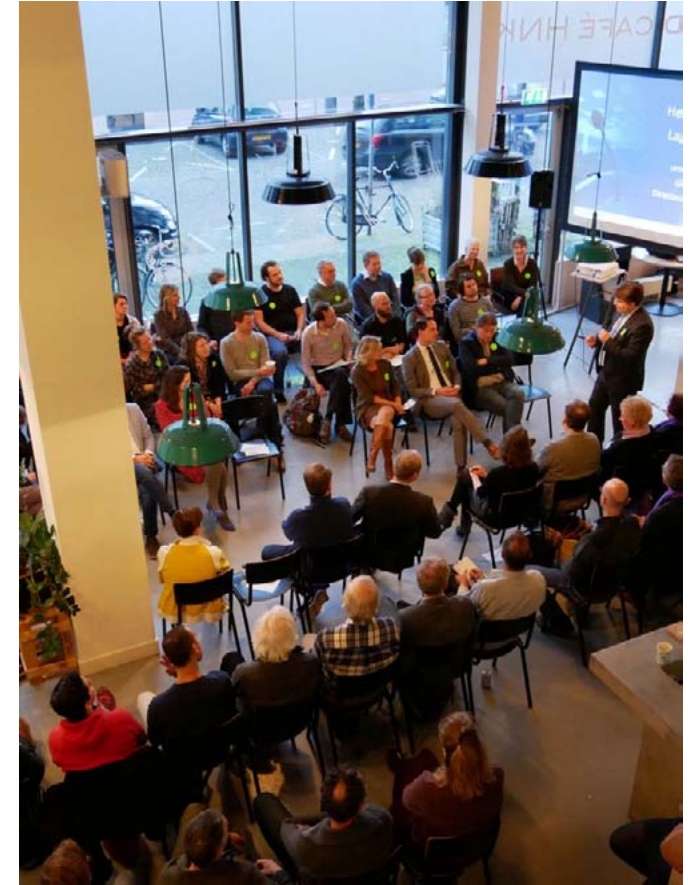
Main goal of the Living Lab

“a (reproducible) process
for engaging and organising ECS Initiatives
in a way that ensures their continuity
(and in that way improves their positive impact on the city)”

Grassroots taking the lead

How we started working together in Groen010

In 2017 a group of green initiatives saw an opportunity to collaborate and join forces to strengthen, sustain en let the green initiatives in Rotterdam flourish.

Groen010 - Coordinating the Living Lab

Living Lab Rotterdam - EdiCitNet

From top-down to bottom-up

Developing a bottom-up, democratic and inclusive approach

A process divided in three steps / phases:

- self research (mapping needs and engaging initiatives): establishing the credibility and legitimacy of the Living Lab as a place to organise ECS initiatives.
- process of self organisation (“organising the organisation”): setting up an organisational structure for the Living Lab
- Organising work groups around themes (action perspectives): working on goals beyond the Living Lab; the action perspectives

Living Lab Rotterdam - EdiCitNet

Why organise? Self-Research Living Lab Rotterdam

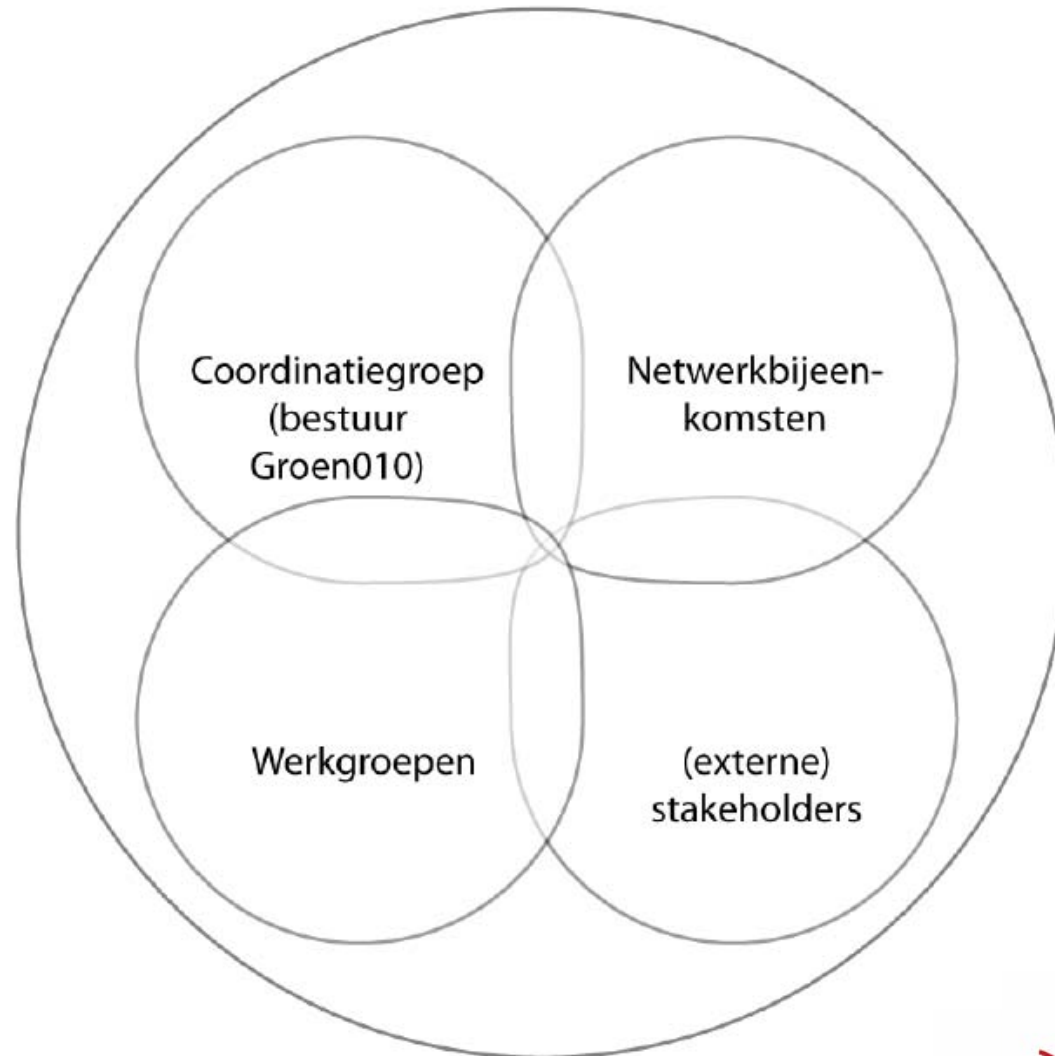

Within the Living Lab we produced the report "Towards a Rotterdam Network of Green (Food)Initiatives. Self-reflective research on collaboration for continuity". We are now working on 4 action perspectives to strengthen the green network in Rotterdam. We do this by organizing get togethers en working out different parts of the research in 4 subthemes and in collaboration with green local partners/ initiatives who are also interested in sustaining their and our initiatives.

Living Lab Rotterdam - Self-research

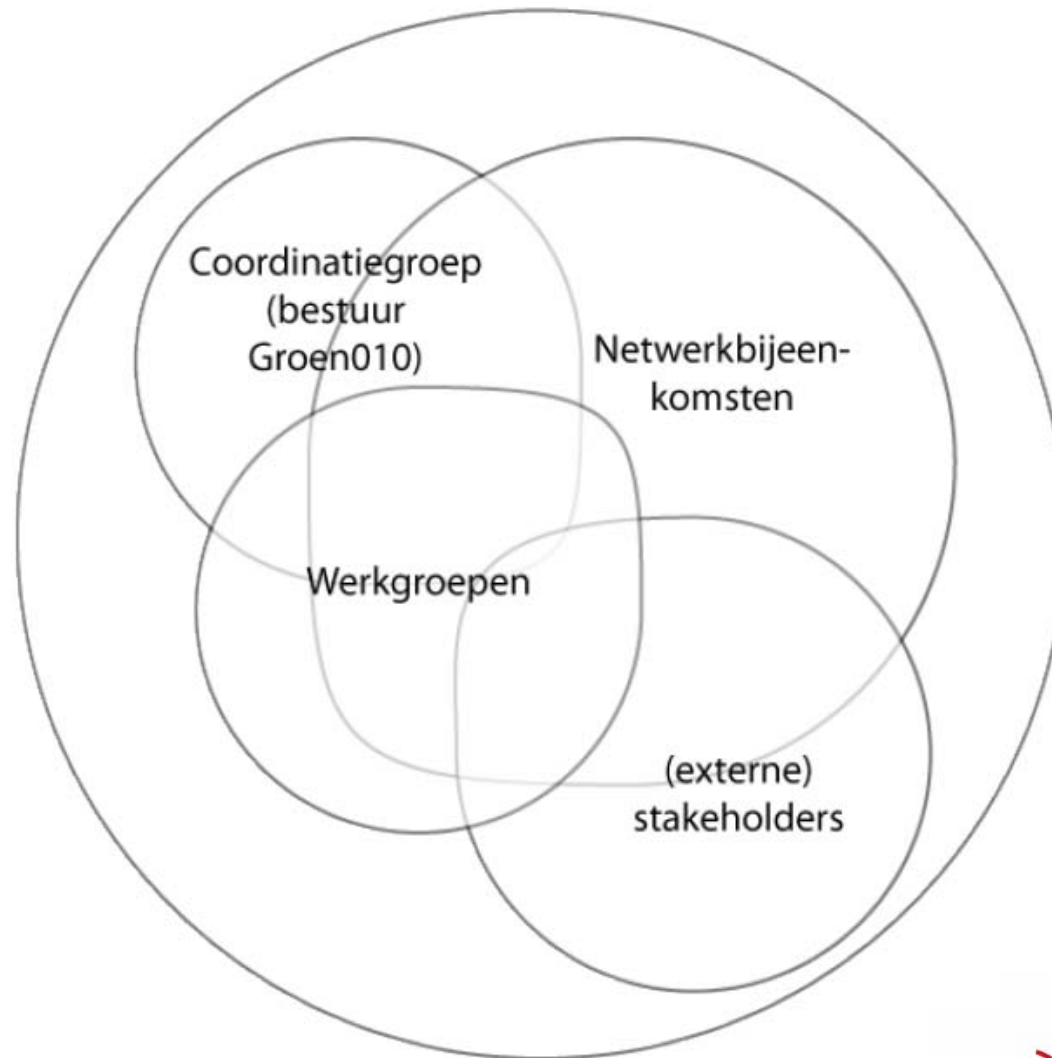
A democratic, inclusive structure

Living Lab Rotterdam - Organising the organisation

A dynamic, organic process

Living Lab Rotterdam - Organising the organisation

Network meetings

& stakeholder meetings

Living Lab Rotterdam - Organising the organisation

Workgroups

④ Koppel
Van onderop

- ① 'enquête' draaien in samenwerking
- ② Aftuwenden in samenwerking
- ③ Keuzen maken met waarde van organisatie
- ④ Uitvoeren

ontwerp van een participatief proces

② - kennis + ready to go delen

- ① "Nationaal Park Rotterdam"
- ② Delen ← kennis gedeelteschap
- ③ Partners
- ④ Activiteiten ← vertrekpunt thema bijeenkomst web site 'Wijkwater'

⑤ Planning 23 afspraken 24 doorgaan

⑤ - zicht base heel waarde

- ① inventarisatie / inspiratie
- ② Kaart groenblauw 'Adem'
- ③ methoden ontwikkeling 'Wijkwater' MBEX duurzaam model
- ④ Planning

1. lobby

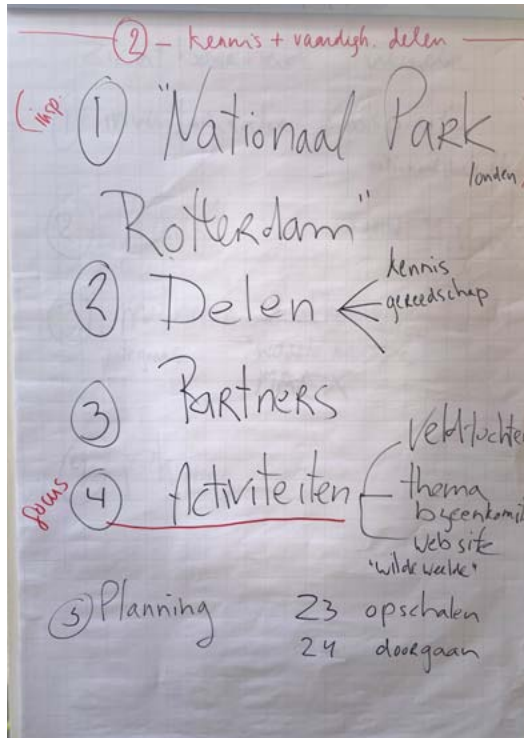
- ① Beroeps vereniging
- ② Overzicht
- ③ coalitie partners (+ politiek)
- ④ manifest (+ grondwet proces - 2014)

Living Lab Rotterdam - Organising the organisation

Workgroup Overall Organisation

Workgroup Sharing Knowledge

Pleidooi voor samenwerking Rotterdam Groen? Natuurlijk samen!

Gefeliciteerd met uw zetel in de Gemeenteraad!

We wensen u veel succes en wijsheid. Een groene, leefbare en weerbare stad staat ook op úw agenda. Dat heeft u laten zien tijdens de verkiezingscampagne en dat stemt ons hoopvol.

Rotterdam is rijk aan groene initiatieven van burgers en sociale ondernemers. Meer dan 200 groene initiatieven maken de stad elke dag weer mooier, socialer en duurzamer. De innovatieve oplossingen waar Rotterdam naar zoekt, brengen zij al dagelijks in de praktijk. Denk aan oplossingen rond klimaatadaptatie, preventieve gezondheid, biodiversiteit, zelfredzaamheid, voedsel, een duurzame leefstijl, participatie en sociale verbinding.

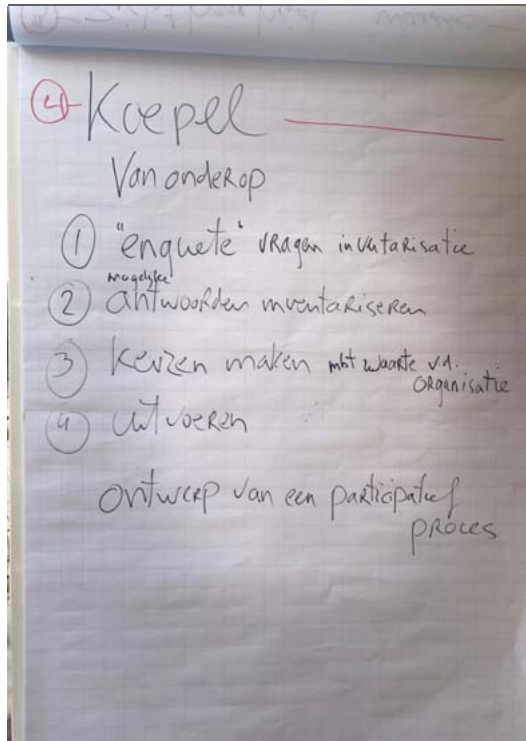
Deze initiatieven vormen samen een fijnmazig netwerk dat in direct contact staat met de Rotterdammer en als zodanig als katalysator kan werken voor uw beleid. En wij – Vereniging Groen010 – zetten ons in voor de belangen van deze groene initiatieven.

Pleidooi voor samenwerking

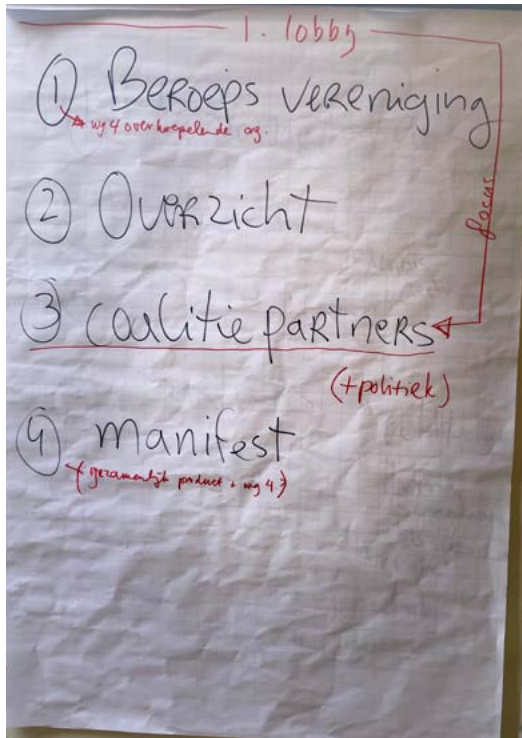
We zien een unieke kans om de handen ineen te slaan en gebruik te maken van elkaars kennis en kunde. U vanuit uw positie in de politiek – en mogelijk straks als bestuurder – wij vanuit de praktijk met onze handen in de aarde en hechte banden met bewoners in de stad. Wij vragen u ons te betrekken bij de beleidsontwikkeling en uitvoering van het nieuwe groenbeleid voor Rotterdam. Om het potentieel van alle groene initiatieven optimaal te benutten en tot wasdom te laten komen is de gemeente nu aan zet.

Workgroup Visibility & Value

Workgroup Lobby

Pleidooi voor samenwerking Rotterdam Groen? Natuurlijk samen!

Gefeliciteerd met uw zetel in de Gemeenteraad!

We wensen u veel succes en wijsheid. Een groene, leefbare en weerbare stad staat ook op uw agenda. Dat heeft u laten zien tijdens de verkiezingscampagne en dat stemt ons hoopvol.

Rotterdam is rijk aan groene initiatieven van burgers en sociale ondernemers. Meer dan 200 groene initiatieven maken de stad elke dag weer mooier, socialer en duurzamer. De innovatieve oplossingen waar Rotterdam naar zoekt, brengen zij al dagelijks in de praktijk. Denk aan oplossingen rond klimaatadaptatie, preventieve gezondheid, biodiversiteit, zelfredzaamheid, voedsel, een duurzame leefstijl, participatie en sociale verbinding.

Deze initiatieven vormen samen een fijnmazig netwerk dat in direct contact staat met de Rotterdammer en als zodanig als katalysator kan werken voor uw beleid. En wij – Vereniging Groen010 – zetten ons in voor de belangen van deze groene initiatieven.

Pleidooi voor samenwerking

We zien een unieke kans om de handen ineen te slaan en gebruik te maken van elkaars kennis en kunde. U vanuit uw positie in de politiek – en mogelijk straks als bestuurder – wij vanuit de praktijk met onze handen in de aarde en hechte banden met bewoners in de stad. Wij vragen u ons te betrekken bij de beleidsontwikkeling en uitvoering van het nieuwe groenbeleid voor Rotterdam. Om het potentieel van alle groene initiatieven optimaal te benutten en tot wasdom te laten komen is de gemeente nu aan zet.

Gemeente aan zet

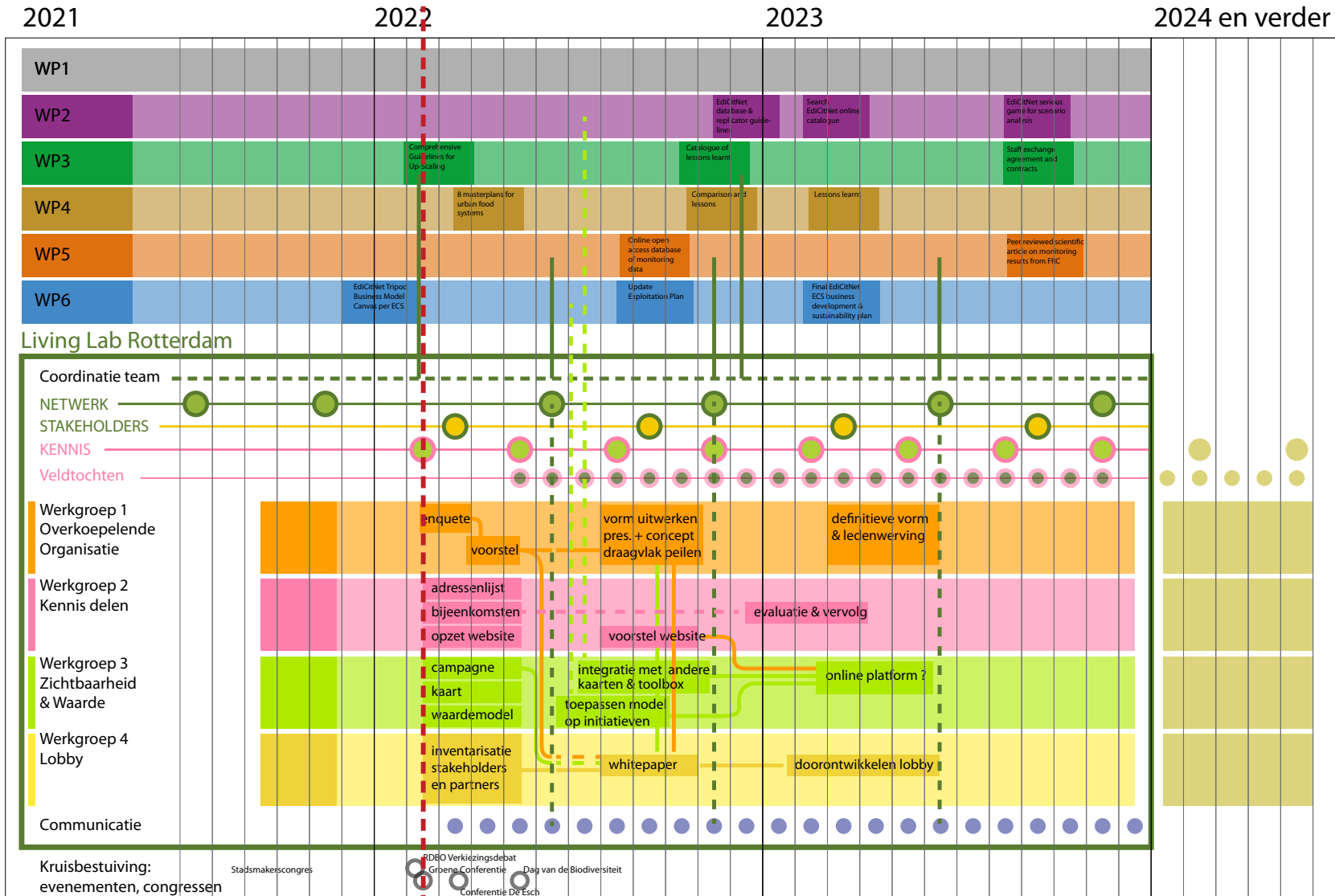
We hebben 5 actiepunten voor de gemeente

- 1. Waardeer de waarde van bestaande groene initiatieven en locaties**
Kwalitatief goed groen draagt bij aan de oplossing van meerdere vraagstukken in de stad. Door de verkokering van de gemeentelijke organisatie is het voor groene initiatieven vaak lastig om samen te werken met meerdere afdelingen tegelijk. Zelfs ambtenaren lopen tegen dit probleem aan.
Koppel de diverse gemeentelijke opgaven aan elkaar en laat lokale initiatieven hier zo veel mogelijk een bijdrage aan leveren door in co-creatie met hen te werken. Koppel de welzijnsopgave aan de fysieke buitenruimte, trek gezamenlijk op vanuit de programma's naar de gebiedsnetwerken. Geef de educatieve waarde van het groen netwerk een volwaardige rol in het bevorderen van een gezonde leefstijl van de Rotterdammer.
- 2. Stel samen met de groene initiatieven de ecologische hoofdstructuur in de stad vast**
De gemeente heeft samen met andere stakeholders (zoals waterschappen, provincie, landschapsbeheerders) invloed op de grote groene-blauwe natuurlijke verbindingen in de stad, de ecologische hoofdstructuur. De groene initiatieven zijn een rijke biodiversiteit aanwinst hierop met hun projecten in de haarbaten van de wijken. **Verbind** de natuur in de stad met het buitengebied. Laat de stadsontwikkeling op de lange termijn de bloei van tijdelijk groen niet in de weg staan. Geef wat al groen is ook een groene bestemming. Vereenvoudig regels en voorschriften, en maak nieuwe groene plekken mogelijk – vooral daar waar deze tot een verbonden, biodivers en sociaal netwerk kunnen uitgroeien. Er zijn heel veel groene professionals in de stad. Laten we samen bouwen aan één ecologische infrastructuur voor heel Rotterdam.
- 3. Breng het groen binnen bereik van iedere Rotterdammer**
Streef ernaar dat alle Rotterdammers een groene plek, beschikbaar hebben binnen een straal van 300 meter van hun huis, conform het advies van de WHO (3-30-300 uitbreiding). Geen saai grasveld maar een plek waar je je onderdompelt in het groen, waar je kunt leren en op avontuur kunt gaan, kunt werken in het groen of juist

Living Lab Rotterdam - EdiCitNet

A learning process: reflective practice

Living Lab Rotterdam - EdiCitNet

Lessons learnt so far - disclaimer

The following 'lessons' should be understood in the Rotterdam context, with:

- existing informal network already existing over a longer period of time
- a lot of initiatives
- a history of previous attempts
- we are not finished...

Empower the network

Diamondmodel workshops

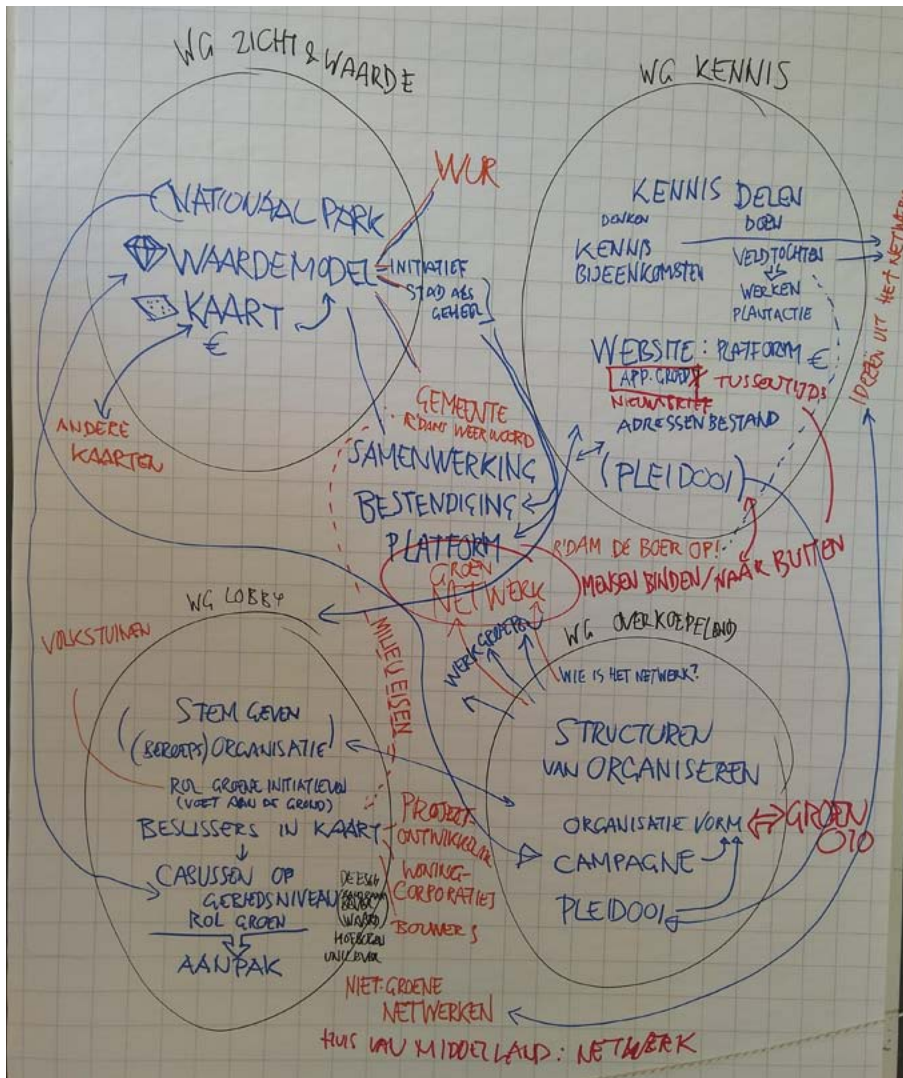
Design a (preferably open democratic) process

Living Lab Rotterdam - EdiCitNet

Take time to grow in ever widening circles

Engage people in different ways (and only where necessary)

Living Lab Rotterdam - EdiCitNet

An inclusive approach to membership

Living Lab Rotterdam - EdiCitNet

Go with the flow

Pleidooi voor samenwerking Rotterdam Groen? Natuurlijk samen!

Gefeliciteerd met uw zetel in de Gemeenteraad!

We wensen u veel succes en wijsheid. Een groene, leefbare en weerbare stad staat ook op uw agenda. Dat heeft u laten zien tijdens de verkiezingscampagne en dat stemt ons hoopvol.

Rotterdam is rijk aan groene initiatieven van burgers en sociale ondernemers. Meer dan 200 groene initiatieven maken de stad elke dag weer mooier, socialer en duurzamer. De innovatieve oplossingen waar Rotterdam naar zoekt, brengen zij al dagelijks in de praktijk. Denk aan oplossingen rond klimaatadaptatie, preventieve gezondheid, biodiversiteit, zelfredzaamheid, voedsel, een duurzame leefstijl, participatie en sociale verbinding.

Deze initiatieven vormen samen een fijnmazig netwerk dat in direct contact staat met de Rotterdammer en als zodanig als katalysator kan werken voor uw beleid. En wij – Vereniging Groen010 – zetten ons in voor de belangen van deze groene initiatieven.

Pleidooi voor samenwerking

We zien een unieke kans om de handen ineen te slaan en gebruik te maken van elkaars kennis en kunde. U vanuit uw positie in de politiek – en mogelijk straks als bestuurder – wij vanuit de praktijk met onze handen in de aarde en hechte banden met bewoners in de stad. Wij vragen u ons te betrekken bij de beleidsontwikkeling en uitvoering van het nieuwe groenbeleid voor Rotterdam. Om het potentieel van alle groene initiatieven optimaal te benutten en tot wasdom te laten komen is de gemeente nu aan zet.

Gemeente aan zet

We hebben 5 actiepunten voor de gemeente

1. Waardeer de waarde van bestaande groene initiatieven en locaties

Kwalitatief goed groen draagt bij aan de oplossing van meerdere vraagstukken in de stad. Door de verkokering van de gemeentelijke organisatie is het voor groene initiatieven vaak lastig om samen te werken met meerdere afdelingen tegelijk. Zelfs ambtenaren lopen tegen dit probleem aan.

Koppel de diverse gemeentelijke opgaven aan elkaar en laat lokale initiatieven hier zo veel mogelijk een bijdrage aan leveren door in co-creatie met hen te werken. Koppel de welzijnsopgave aan de fysieke buitenruimte, trek gezamenlijk op vanuit de programma's naar de gebiedsnetwerken. Geef de educatieve waarde van het groen netwerk een volwaardige rol in het bevorderen van een gezonde leefstijl van de Rotterdammer.

2. Stel samen met de groene initiatieven de ecologische hoofdstructuur in de stad vast

De gemeente heeft samen met andere stakeholders (zoals waterschappen, provincie, landschapsbeheerders) invloed op de grote groene-blauwe natuurlijke verbindingen in de stad; de ecologische hoofdstructuur.

De groene initiatieven zijn een rijke biodiversiteit aanvulling hierop met hun projecten in de haarvaten van de wijken. **Verbind** de natuur in de stad met het buitengebied. Laat de stadsontwikkeling op de lange termijn de bloei van tijdelijk groen niet in de weg staan. Geef wat al groen is ook een groene bestemming. Vereenvoudig regels en voorschriften, en maak nieuwe groene plekken mogelijk – vooral daar waar deze tot een verbonden, biodivers en sociaal netwerk kunnen uitgroeien. Er zijn heel veel groene professionals in de stad. Laten we samen bouwen aan één ecologische infrastructuur voor heel Rotterdam.

3. Breng het groen binnen bereik van iedere Rotterdammer

Streef ernaar dat **alle Rotterdammers** een groene plek beschikbaar hebben binnen een straal van 300 meter van hun huis, conform het advies van de WHO (3-30-300 vuistregel). Geen saai grasveld maar een plek waar je je onderdompelt in het groen, waar je kunt leren en op avontuur kunt gaan, kunt werken in het groen of juist

Manifest for collaboration

Campaign: National Park Rotterdam

Living Lab Rotterdam - EdiCitNet

Work in progress

www.groen010.net

Living Lab Rotterdam - EdiCitNet

Lessons learnt so far

Empower the network.

Give them decision power. An open and inclusive process of organisation takes time and patience, but it has a lot of benefits. It efficiently engages a whole network of citizens' initiatives and businesses because they are allowed to set their own agenda (instead of following an agenda set by other parties such as the municipality).

It also allows the participants through their interaction to develop a common language and identify common goals.

First design an open democratic process before opening up the process.

In the first year when a small portion of the network was actively involved and the process was still very open, the coordination group had an important role in designing the process and implementing a preliminary bottom up process of defining common goals and action perspectives. Taking time (in bi-monthly meetings) to discuss this process collectively resulted in a thorough framework and helped to build trust among coordination group members in these first stages.

Take time to grow in ever widening circles.

Since the work groups have started (after the first network meeting) the role of the coordination group has changed from leading a design process to leading an implementation process with a comprehensive planning. The coordination group members have more clearly defined and differentiated roles in the implementation process and in these roles engage more with the network, while the coordination group meetings are limited to discussing progress. Network meetings and the activities of the work groups manage to engage a much larger portion of the network. Attending a meeting is an accessible way of getting acquainted with the network and getting a feeling of co-creatorship and ownership of the process.

Inclusive approach to membership.

Be inclusive, in terms of which type of initiatives you allow to join (whether they identify as social entrepreneurs, citizens or professionals), especially at the start. In our experience the initiatives for whom it is relevant will stay onboard.

Engage people when necessary

Don't make the process too 'heavy', too demanding. Allowing the work groups to organise as they will, gives room for the participants to have a say in how they are involved. E.g. full time gardeners don't have much time to contribute during the growing season. Meeting in the evening and planning more elaborate contributions for the winter can keep such a person onboard. Discuss fair pay for different levels of participation.

Go with the flow

Go with the energy of the network and the work groups. Some activities emerge during the process in response to events. These might differ from or go beyond the initial work plans. But through the network meetings the network can decide to prioritise it. This happened with a vision document written in response to the local elections.